

Druk NR 1764
08.07.2021 ✓

STANOWISKO NR
RADY MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
z dnia 8 lipca 2021 r.

**w sprawie planowanych przez rząd Prawa i Sprawiedliwości zmian
w ustawie Prawo oświatowe.**

Rada m.st. Warszawy stanowczo sprzeciwia się planowanym zmianom w systemie oświaty zwiększającym uprawnienia przysługujące organom nadzoru pedagogicznego.

Planowana nowelizacja ma na celu podporządkowanie kuratorom oświaty procesu wyboru dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek oświatowych. Zwiększa również wpływ kuratorów na procedurę odwołania dyrektora, a nawet wprowadza karę więzienia dla tych, którzy „przekroczą uprawnienia” lub „nie dopełnią obowiązku” w opiece nad małoletnim. Jest to kolejny krok w kierunku centralizacji systemu oświatowego.

Proponowane zmiany godzą w autonomię szkoły oraz drastycznie ograniczają uprawnienia organów prowadzących. Samorządy zostaną pozbawione wpływu na funkcjonowanie szkół i placówek, przy zachowaniu jednoczesnej odpowiedzialności – w tym finansowej – za ich prowadzenie.

Autorzy projektu proponują również istotne zmiany w zakresie możliwości prowadzenia zajęć przez stowarzyszenia i inne organizacje. Niezależnie od woli dyrekcji szkoły i rodziców, to kurator będzie miał decydujący głos w sprawie dopuszczenia danej organizacji do prowadzenia zajęć dodatkowych na terenie placówki.

Propozycje zmian nie mają merytorycznego uzasadnienia. Służą wyłącznie zwiększaniu zakresu kontroli realizowanych przez organ nadzoru pedagogicznego, podległy Ministerstwu Edukacji i Nauki.

Szkoła powinna być instytucją autonomiczną i demokratyczną, nagradzającą odwagę i kreatywność nauczycielek, nauczycieli, uczennic i uczniów, a nie instytucją upartyjnioną, formatującą młodych ludzi według jednego szablonu, w której własne zdanie i poglądy inne niż nakazane przez kuratora będą karane.

Rada m.st. Warszawy, mając na względzie troskę o dobro społeczności szkolnych, apeluje o wycofanie projektu naruszającego równowagę pomiędzy organami prowadzącymi szkoły, a organami nadzoru pedagogicznego i ograniczającego wpływ rodziców na wychowanie i edukację dzieci.

UZASADNIENIE

W wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej, pojawiły się obszerne informacje o projekcie nowelizacji ustawy Prawo oświatowe, mającej na celu wzmocnienie roli organu nadzoru pedagogicznego tzn. kuratora oświaty. Według autorów projektu, cel zostanie osiągnięty poprzez:

- wzmocnienie roli kuratora podczas wyboru kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w postępowaniu konkursowym poprzez "zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej i tym samym zwiększenie liczby przysługujących im głosów w głosowaniu, jak również w kwestii powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby niebędącej nauczycielem poprzez wprowadzenie obowiązku uzyskania jego pozytywnej opinii w tym zakresie",
- umożliwienie kuratorowi kierowania do organu prowadzącego wniosku o "odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, lub zawieszenie dyrektora szkoły lub placówki w sytuacji gdy organ nadzoru pedagogicznego w ramach sprawowanego nadzoru stwierdzi uchybienia związane z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę",
- wprowadzenie zasady, że powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych lub odwołanie nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia będzie możliwe tylko po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora,
- osłabienie pozycji związków zawodowych w komisjach konkursowych.

Proponowane zmiany podporządkowują procedurę wyboru i odwołania dyrektora kuratorowi, naruszając dotychczasową równowagę decyzyjną, gwarantującą równy wpływ organu prowadzącego i organu nadzoru.

Wzmocnienie systemu kontroli oraz uprawnienia do odwoływania dyrektorów szkół nierealizujących zaleceń kuratora ograniczą autonomię szkół i podporządkują je całkowicie organowi nadzoru. Proponowane zwiększenie uprawnień kontrolno-nadzorczych będzie obowiązywało również w stosunku do szkół niepublicznych, wraz z sankcją wykreślenia szkoły z ewidencji.

Ministerstwo zamierza ograniczyć możliwość prowadzenia na terenie szkół zajęć przez stowarzyszenia i inne organizacje. Dyrektor szkoły będzie miał obowiązek - na co najmniej dwa miesiące przed planowanym rozpoczęciem zajęć - wystąpić do kuratora o pozytywną opinię. Brak pozytywnej opinii organu nadzoru, pomimo zgody dyrekcji i rodziców, uniemożliwi danej organizacji prowadzenie zajęć na terenie placówki. Uciążliwość i długotrwałość procedury i brak merytorycznego jej uzasadnienia może sugerować, że projektodawcom chodzi o ograniczenie możliwości prowadzenia zajęć przez organizacje i stowarzyszenia na terenie szkół.

Projekt jest niezgodny z zasadą pomocniczości i samorządności, które są fundamentem demokratycznych przemian 1989 roku. Naruszają przyjętą po upadku komunizmu zasadę współdziałania władz centralnych i lokalnych, przy zachowaniu autonomii szkoły, dyrektorów i nauczycieli oraz respektowania głosu rodziców i wspólnot lokalnych.

W proponowanych zmianach nie pokazano ich użyteczności i potencjalnych korzyści dla polskiego systemu oświaty, poza tym że „nie niosą skutków finansowych”. Brak informacji, w jaki sposób kontrola wpłynie na poprawę jakości pracy szkół i podniesienie efektów kształcenia, jakie wskaźniki kontroli zostaną przyjęte, jako punkt odniesienia dla wyników kontroli. Jest wielce prawdopodobne, że kryteria oceny efektów i ciągłości procesów edukacji i wychowania, będą polityczne.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Doboda', is positioned in the lower right quadrant of the page. The signature is written in a cursive, somewhat stylized script.

07.07.2021
Warszawa, r.

Pani

Ewa Malinowska-Grupińska

Przewodnicząca Rady m.st. Warszawy

07.07.2021
095
z.19. PRZEWODNICZĄCEJ RADY M.ST. WARSZAWY

Magdalena Roguska
Wiceprzewodnicząca
Rady m.st. Warszawy

Wniosek

o wprowadzenie do porządku obrad sesji Rady m.st. Warszawy projektu stanowiska Rady m.st. Warszawy

Działając na podstawie § 29 ust. 2 pkt 3 statutu m.st. Warszawy, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXII/743/2008 Rady m.st. Warszawy z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie uchwalenia Statutu miasta stołecznego Warszawy (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 14465 z późn. zm.), zwracamy się z wnioskiem o wprowadzenie do porządku obrad sesji Rady m.st. Warszawy projektu stanowiska Rady m.st. Warszawy w sprawie planowanych przez rząd Prawa i Sprawiedliwości zmian w ustawie **Prawo oświatowe**.

Jednocześnie, działając na podstawie § 29 ust. 3 statutu, jako przedstawiciela upoważnionego do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad ww. projektem, wskazujemy radną Dorotę Łobodę i upoważniamy ją do wyznaczenia spośród wnioskodawców osoby do zastępowania i reprezentowania wnioskodawców.

Paulina
Paulina Sarnik
Tomasz Sybilski
Doboda
Roguska
Beata Lubińska
Anna Wesołowska
Korpus Techniczny
Krzysztof Zieliński

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
BIURO RADY M.ST. WARSZAWY

2021-07-07 -7-

Nr. R.K.-KO/1721/21